

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm VII. Causam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Id solum monendi sumus, si jus possessori præsumptiuè resistat, ei verò, contra quem fit præscriptio assistat, vt in casu huius Capituli, tum vltra annos 40. requiri titulum coloratum, sine titulo autem præscriptionem non perfici, nisi tempore immemoriali. *l. 6. 1. eodem tit. in 6.*

CAPITVLVM VII.

Causam.

PARAPHRASIS.

Controuersia erat super jure decimarum inter Archidiaconum Reginensem & G. Nobilem virum. Eam Alexand. III. commisit Parmensi Episcopo, mandans ei, vt adversus nobilem causam decidat, non obstante, quòd is præscriptionem temporis obijciat, aut concessionem factam à persona seu Ecclesiastica, seu sæculari; quia cum Laici decimas possidere non possint, nulla ratione eas præscribere valent.

SUMMARIUM.

1. Ius decimarum in personam vel communitatem laicam transferri, vel alienari non potest.
2. Ius decimarum in titulum habens, v.g. Parochus, earum fructus percipiendos vendere, vel ad tempus vitæ suæ elocare potest.
3. Prælati Ecclesiastici ex justa causa præcedente tractatu & consensu Capituli, decimas Laico in perpetuum feudum dare non potest. potuit ante Lateranense Concilium.
4. Laicus legitimo titulo decimas consecutus, an & quando alienare possit?
5. Ius decimarum Laicus nullo vnquam tempore præscribit.
6. Si tamen illud per tempus immemorabile, assistente sibi publica fama & opinione, habuerit præsumptionem juris pro se habet ita, vt in neutro foro ad decimarum restitutionem teneatur.

NOT. I. Ius decimarum in personam Laicam (idèmq; sentiendum de com-

munitate Laicorum) transferri vel alienari non potest.

Sed exactiùs distinguendum: vel jus decimarum possidens est Ecclesiastica persona, vel laica; Si primum, vel habet jus decimarum in titulum Beneficij, v.g. Parochus aut Capellanus Ecclesiæ, hoc casu jus decimarum secundum se & absolutè alienare non potest, quamuis fructus percipiendos ad vnum, pluresue annos vendere, vel ad tempus vitæ suæ locare potest, ita vt mortuo ipso beneficiario expiret locatio seu concessio, quia extincto jure dantis, extinguatur etiam jus accipientis. *l. Lex vel galis. ff. de pignoribus. & docui l. 3. tract. 4. de Inst. c. 10. n. 5. & tract. 4. c. 6.* Vel jus decimarum competit in proprietatem, quia nexum est Monasterio, Prælaturæ, aut Episcopatu, tunc dicendum, quòd Abbas, aliusue Ecclesiæ Prælati, ex justa causa, præcedente tractatu, & consensu Capituli decimas laico in feudum perpetuum dare potuerit ante Lateranense concil. sub Alexand. III. habitum anno M. C. LXXX. postea vetò talis in feudum concedendi facultas, in dicto Concilio penitus sublata fuit, vt docui *l. 4. tract. 6. c. 6. n. 4.* Verùm quæ decimæ ante Lateranense Concil. in feudum concedi solebant, eæ etiam postea à Prælati concedi potuerunt, cum hæc non censeatur noua alienatio secundum *gl. in c. Prohibemus. 19. verb. Laicos de decimis. Felin. hic n. 4.*

Si secundum, tunc certum est, quòd Laicus decimarum jus alienare non possit, si illud titulo non legitimo consecutus est. *cit. c. Prohibemus.* Sin autem titulo legitimo, videlicet ex feudi concessione facta à Prælato ante Lateranense Concilium, tunc refert, quæ formâ feudum datum fuerit, num ex pacto & prouidentia, ita vt ad extraneam personam transferri non posset, an verò concessio absolutè facta sit, ita vt esset feudum liberum seu francum, ita *Felin. hic n. 4.*

Not. II. Laicus jus decimarum nullo vnquam tempore præscribere potest, nam sine possessione (videlicet ciuili ac iuridica)

ea) præscriptio non procedit. *Reg. 3. in 6.* Quare dici solet, quod incapax possidendi, est incapax præscribendi, sed Laicus jus decimarum, quippe, quod spirituale est, possidere nequit: Intelligi Ciuilitè ac Iuridicè, quamuis nonnunquam de facto Laici occupent, & detineant, consentit *c. 1. 16. q. 7.* & videri potest *gl. hic. verb. Detinere.*

Est autem hic exactè aduertendum, quòd in tali casu, si aliquis sit incapax possidendi jus Ecclesiasticum absque legitima concessione facta à Prælato Ecclesiæ, temporis etiam inmemoralis decursus, quamuis ignorantia inculcata, & bona fides coniuncta sit, non faciet illum possidere, aut præscribere. & hoc est, quod docent *Ioann. Monach. in c. 2. n. 5. de præbend. in 6. Ioann. Andr. ibid. n. 7.* Quòd autem Laicus ex sola inmemorali possessione jus spirituale, v. g. decimarum acquirere nunquam possit, ita probatur. Vel enim ipsi verè & legitime facta est concessio auctoritate Prælati, & tunc non acquirit per præscriptionem, cum acquisierit per priuilegium, titulum, seu concessionem; vel non est facta concessio legitima, tunc non possidet ciuilitè ac iuridicè, tametsi fortasse fama sit, aut publicus & inculpatus error de facta concessione: nam sicut erronea persuasio non facit verum titulum, ita nec veram, nec iuridicam possessionem, si ea ex juris dispositione absque vero titulo, seu causa competere non possit.

Verumtamen si Laicus jus decimarum, vel aliud simile, quod ex Ecclesiastici Prælati concessione obtineri à Laico potest & solet, per tempus inmemorale, assilente sibi publicâ famâ & opinione, habuerit, tanquam sibi legitime competat, tunc ex temporis huius diuturnitate habet præsumptionem juris pro se, ita vt ad decimarum restitutionem neque in externo, neque in interno conscientiarum foro obligari possit secundum doctrinam. *Alex. hic. n. 8. Felin. in c. Cum ex offic. n. 13. hoc tit.* Imò si spoliatus sit, restitui debet, prout docet *Conarr. l. 1. resolut. c. 17. n. 6.*

Quod verò *Suar. t. 1. de Relig. tract. 2. l. 1. de decim. c. 27.* & alij communiter do-

cent, requiri communem famam & opinionem in populo factæ legitimæ concessionis ab Ecclesiastico Prælato, id non ita intelligendum arbitror, vt in specie fama, siue traditio sit, quoniam pacto, & à quo, aut quando decimarum concessio facta fuerit, cum talis memoria ob temporis diuturnitatem aboleatur, sed sufficit, si à tempore inmemoralis constans fama & persuasio fuerit, decimas ad Laicum de jure pertinuisse, quamuis in particulari nesciatur, quomodo, quando, vel à quo ad ipsum peruenerit, idque dico ad succurrendum multorum Laicorum conscientis, qui decimas à maioribus suis per antiquissima tempora acceperunt, & idèò adduci se non sinunt, vt restituant; interdum verò restituere non possunt, quia tantum per modum hypothecæ, seu anticryseos possident, aut quia decimæ fideicommissi aut feudi vinculo vnâ cum dominio, cui adhærent, adstrictæ sunt; consultum tamen est, vt partem aliquam abundantium reddituum suapte naturâ ex speciali titulo prouenientium in pauperes & alias pias causas expendant, præsertim cum non desit magna suspicio, decimas ad Laicos detentores frequenter peruénisse illegitimè, prout docui *l. 4. tract. 6. c. 6. n. 13.*

CAPITULUM VIII.

Illud autem:

PARAPHRASIS.

In antiquis Canonibus *cap. 1. & 2. cap. Quinquag. 4. 16. q. 3.* reperitur annis 30. possessiones, & jura Ecclesiarum aduersus eas præscribi posse, sed Ecclesia Romana minorem, quam 40. annorum præscriptionem non admittit, & idem procedit, si Ecclesia contra Ecclesiam præscribere velit, quòd 40. annorum continuatam possessionem ostendere debeat; sin autem possessionis interruptionem, aut vsucapionis factam esse obijciatur, tunc ab vtraque parte testes recipi debent, & si interruptio facta fuerit, præscriptio non obtinebit.

SYM-